2010 FEBR 05

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Pesti Központi Kerületi Bíróság

a dr. Fazekas Tamás ügyvéd (1055 Budapest, Nyugati tér 6. III/6.) által képviselt
Magyar Helsinki Bizottság (1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 36-38.) **felperesnek**

a dr. Hazai Ágnes jogtanácsos által képviselt
Budapesti Rendőr-főkapitányság
(1139 Budapest, Teve u. 4-6.) **I. r.,**
Budapesti Rendőr-főkapitányság II. Kerületi Rendőrkapitánysága
(1024 Budapest, Rómer Flóris u. 6-8.) **II. r.,**
Budapesti Rendőr-főkapitányság III. Kerületi Rendőrkapitánysága
(1036 Budapest, Tímár u. 9/a.) **III. r.,**
Budapesti Rendőr-főkapitányság IV. Kerületi Rendőrkapitánysága
(1042 Budapest, Árpád út 87.) **IV. r.,**
Budapesti Rendőr-főkapitányság VI. Kerületi Rendőrkapitánysága
(1063 Budapest, Szinyei Merse Pál u. 4.) **V. r.,**
Budapesti Rendőr-főkapitányság VII. Kerületi Rendőrkapitánysága
(1076 Budapest, Dózsa György út 18-24.) **VI. r.,**
Budapesti Rendőr-főkapitányság VIII. Kerületi Rendőrkapitánysága
(1084 Budapest, Víg u. 36.) **VII. r.,**
Budapesti Rendőr-főkapitányság IX. Kerületi Rendőrkapitánysága
(1096 Budapest, Haller u. 7-9.) **VIII. r.,**
Budapesti Rendőr-főkapitányság X. Kerületi Rendőrkapitánysága
(1102 Budapest, Harmat u. -68.) **IX. r.,**
Budapesti Rendőr-főkapitányság XI. Kerületi Rendőrkapitánysága
(1113 Budapest, Bocskai út 90.) **X. r.,**
Budapesti Rendőr-főkapitányság XII. Kerületi Rendőrkapitánysága
(1125 Budapest, Maros u. 3-5.) **XI. r.,**
Budapesti Rendőr-főkapitányság XIII. Kerületi Rendőrkapitánysága
(1135 Budapest, Szabolcs u. 36.) **XII. r.,**
Budapesti Rendőr-főkapitányság XIV. Kerületi Rendőrkapitánysága

(1143 Budapest, Stefánia út 83-85.) **XIII. r.,**
Budapesti Rendőr-főkapitányság XV. Kerületi Rendőrkapitánysága
(1152 Budapest, Széchenyi tér 5.) **XIV. r.,**
Budapesti Rendőr-főkapitányság XVI. Kerületi Rendőrkapitánysága
(1163 Budapest, Veres Péter út 101.) **XV. r.,**
Budapesti Rendőr-főkapitányság XXI. Kerületi Rendőrkapitánysága
(1211 Budapest, Szent Imre tér 23.) **XVII. r.** és a
Budapesti Rendőr-főkapitányság XIX. Kerületi Rendőrkapitánysága
(1192 Budapest, Ady Endre út 29.) **XX.r. alperesek** ellen

közérdekű adatok kiadása iránt indított perében meghozta a következő

Ítéletet

A bíróság **kötelezi** az alpereseket, hogy 15 napon belül közöljék a felperessel az illetékességi területükön, hatáskörükbe tartozó ügyekben 2007. évben kirendelt védők nevét, illetve egyes ügyvédekre lebontva a kirendelések számát.

Fizessenek meg továbbá 15 napon belül a felperesnek egyetemlegesen 50.000,- Ft perköltséget.

A le nem rótt 15.000,- Ft illetéket az állam **viseli.**

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül fellebbezésnek van helye, melyet jelen bíróságnál kell írásban benyújtani 3 példányban a Fővárosi Bírósághoz címezve.

A felek kérhetik a fellebbezés tárgyaláson kívüli elbírálását.

Ha a fellebbezés csak a, perköltség viselésre vagy összegére, illetve a meg nem fizetett illeték megfizetésére vonatkozik; a teljesítési határidővel kapcsolatos, vagy az ítélet indokolása ellen irányul, bármelyik fellebbező fél a fellebbezésében kérheti tárgyalás megtartását.

Ha a fellebbezésben vitatott érték a kettőszázezer forintot, vagy a kereseti kérelemben megjelölt követelés tíz százalékát nem haladja meg, fellebbezésnek az elsőfokú eljárás szabályainak lényeges megsértésére vagy az ügy érdemi elbírálásának alapjául szolgáló jogszabály téves alkalmazására hivatkozással van helye. A másodfokú eljárásban új tények állításának, illetve új bizonyítékok előterjesztésének helye nincs, kivéve, ha a tények előadására, illetve bizonyítékok előterjesztésére az elsőfokú eljárásban a bíróság eljárási szabálysértése vagy téves jogalkalmazása miatt nem kerülhetett sor. Ha a fellebbezés a megjelölt hivatkozást nélkülözi, a másodfokú tanács elnöke a fellebbezést hivatalból elutasítja. A másodfokú bíróság az ügy érdemében tárgyaláson kívül határoz, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart. Tárgyalás tartását a fellebbező fél a fellebbezésében kérheti.

Indokolás

A Fővárosi Bíróság 47.Pf.633.131/2009/4. végzésével hatályon kívül helyezte a bíróság 27.P.

92.465/2008/12. ítéletét.
Utasította az elsőfokú bíróságot, hogy a feleket teljes körűen tájékoztassa a bizonyítási teherről. Ennek körében az alpereseknek kell bizonyítania, hogy az adatkérést nem, vagy csak aránytalan nehézséggel tudják teljesíteni.

A bíróság a becsatolt okiratok, valamint dr. Balázs Norbert és dr. Mittó Gábor tanúk kihallgatása alapján a következő tényállást állapította meg.

A felperes közérdekű adatok kiadása iránti megkeresést intézett az alperesekhez annak közlésére, hogy az alperesek a 2007-es évben az illetékességi területükön és a hatáskörükbe tartozó eljárásokban mely személyeket rendeltek ki védőnek, és az egyes ügyvédek kirendelésére a 2007-es évben hány alkalommal került sor.

A III.r., a XII.r., a XIII. és a XIV.r. alperesek a közérdekű adat megismerésére irányuló felperesi igénynek az igény tudomására jutását követően 15 napon belül nem tettek eleget, az I.r., a II.r., a IV.r., V-XI.r., a XV.r., a XVII.r. És a XX.r. alperesek a közérdekű adat megismerésére irányuló felperesi igényt megtagadták.

A felperes – határidőben előterjesztett – keresetében a megkereséssel megegyező adatszolgáltatásra kérte kötelezni az alpereseket.
Keresete jogalapját a 1992. évi LXIII. tv. 21.§-ának (3) bekezdésében jelölte meg.
Előadta, hogy az általa kiadni kért adatok az alperesek rendelkezésére állnak, a védők hivatalból kerülnek kirendelésre az eljárási cselekmények lefolytatására. Az egyes ügyek aktáiban ezek az adatok megvannak, a kirendelt védők az informatikai rendszerben is rögzítésre kerülnek. Maguk az alperesek állítják elő ezeket az adatokat, álláspontja szerint tehát előállított adatról van szó, adatfeldolgozást az alpereseknek nem kell végezni.
Ezen adatok kigyűjtése a felperes álláspontja szerint nem jelenthet és nem is jelent aránytalan terhet az alperesek részére. Ezt az is bizonyítja, hogy más rendőrkapitányságok rövid idő alatt teljesítették a megkeresésben foglaltakat és az adatokat kiadták.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték.
Nem vitatták azt, hogy a megkeresés tárgya közérdekű adat illetve közérdekből nyilvános adat.
Előadták, hogy nem lehet azonosként kezelni az egyes kerületeket, az alperesek ügymennyisége a felperes által kért adatközlés teljesítését aránytalanul munkaigényessé teszik.
Hivatkoztak arra, hogy az alperesek nem jogosultak a Robotzsaru rendszeren keresztül az adatok lekérdezésére. Az Országos Rendőr-főkapitányság kezeli ezt a rendszert, az adatokat ő jogosult belőle lekérni.

A kereset alapos.

A bíróság mindent megelőző feladata volt annak az eldöntése, hogy a felperes adatközlés iránti megkeresése egyértelmű-e, ténylegesen körülhatárolható, meghatározható-e azoknak az adatoknak a köre, amelyeknek a kiadását a felperes az alperesektől kérte.

A bíróság ebben a körben – az alperesektől eltérően – nem talált kétértelműséget, a felperesi

megkeresés az ott meghatározott ügyekben 2007. évben kirendelt védőknek a nevére és az egyes védők kirendelésének a számára vonatkozott. Az adatkérés kellőképpen adekvát, a kért adatok köre egyértelműen körülhatárolható.

A bíróság által eldöntendő következő kérdés az, hogy a felperes által kiadni kért adatok közérdekű adatok, illetve közérdekből nyilvános adatok-e.
A személyes adatok védelméről és közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló **1992. évi LXIII. tv. (Avtv.) 19.§-ának (4)** bekezdése szerint – többek között – közérdekből nyilvános adat az egyéb közfeladatot ellátó személy e feladatkörével összefüggő személyes adata is.
Tekintettel az Alkotmánynak és a Büntetőeljárásról szóló törvénynek a büntetőeljárással kapcsolatos garanciális rendelkezéseire, a védőnek a büntetőeljárásban betöltött szerepére, a bíróság kétséget kizárólag arra a megállapításra jutott, hogy kirendelésével a védő az Avtv. szóhasználata szerinti egyéb közfeladatot ellátó személlyé válik, neve pedig nyilvánvalóan ezzel a feladatával van összefüggésben.
Minderre tekintettel a bíróság a kiadni kért adatokról megállapította, hogy azok közérdekből nyilvános adatok (illetve a kirendelések konkrét számára vonatkozó adat pedig közérdekű adat).
A kiadni kért adatok közérdekből nyilvános, illetve közérdekű jellegét egyébként a felek egyike sem vitatta.

Az adatok közérdekűségének megállapítását követően annak a kérdésnek a vizsgálata következik, hogy a kiadni kért adatok az alperesek kezelésében vannak-e. Az **Avtv. 19.§-ának (3)** bekezdése ugyanis csak az alperesek tényleges kezelésében lévő adatok tekintetében állapít meg nyilvánosságra hozatali, illetve közlési kötelezettséget.
E kérdés vizsgálat során a bíróság azt állapította meg, hogy az alperesek *nem kezelik* a felperes által kiadni kért adatokat.
Ebben a körben a felperes nem tett eleget a 2-I. sz. végzésben foglalt bizonyítási kötelezettségének, azon túlmenően azonban olyan adatok is felmerültek a perben, amelyek kétségkívül bizonyossá teszik, hogy a 2007-ben kirendelt védőkre vonatkozóan a kirendelések *számát mint elkülönült adatot* az alperesek nem kezelik, illetve ezek az adatok mint elkülönült adatok nem is léteznek.
Az alperesek nyilvánvalóan kezelik azokat az adatokat, hogy az egyes büntetőügyekben van-e kirendelt védő, és ha van, akkor annak a kirendelt védőnek mi a neve.
Az azonban teljesen új minőségű, *az előző adatoktól elkülönülő új adat*, hogy az adott védőt 2007-ben az alperesek *hányszor* rendelték ki. Ez az új adat nem egyezik meg az alperesek által kezelt adatokkal, azokból egy összeszámlálással, összeadással *állítható elő*. Ebben a körben tehát – a felperesi álláspontal ellentétben – új adatok létrehozásáról, adatfeldolgozásról van szó.

Az Avtv. fenti rendelkezéseinek szó szerinti értelmezése alapján az a következtetés adódhat, hogy jelen esetben nincs meg az alpereseknél az az adat, amelyek kiadását a felperes kéri, az adatkiadásnak tehát jelen perbeli esetben nem is lehet helye.
A bíróság azonban az **Avtv. 19.§-ának** cél szerinti (teleologikus) értelmezését segítségül hívva azt állapította meg – összhangban az adatvédelmi biztos **2038/K/2006-2.** számú állásfoglalásával, valamint a Legfelsőbb Bíróság 2009.81. számon közzétett eseti döntésével –, hogy ha az nem jelent aránytalan erőfeszítést, az alperesektől elvárható, hogy a kért adatfeldolgozást elvégezzék, majd az ennek eredményeképpen előálló, immáron létező és kezelt közérdekű adatokat közöljék a felperessel. Ennek azonban az a feltétele, hogy ez ne jelentsen aránytalan erőfeszítést az alpereseknek.
A bíróság utal arra, hogy az **Európai Parlament és a Tanács 2003/98/EK. irányelve** (különösen a preambulum (15), (16) pontjai, kifejezetten pedig az 5. cikk első bekezdése) az Avtv-nél

egyértelműbben és kifejezettebben arra irányul, hogy a közérdekű adatokra vonatkozó megkeresést ne lehessen megtagadni akkor, ha a kiadni kért adat *előállításához* nem szükséges aránytalan erőfeszítés.

Ez a következtetés viszont szükségesség teszi annak a ténynek a vizsgálatát, hogy az alpereseknek jelent-e aránytalan terhet a felperes által kért adatok előállítása. A bíróság által is közölt bizonyítási teher, valamint az **Avtv. 21.§ (2)** bekezdésének alapján ennek a ténynek a bizonyítása az alpereseket terhelte.

A bíróság álláspontja szerint az alperesek az őt terhelő bizonyítási kötelezettségnek nem tettek eleget.

Az alperesek által becsatolt okiratok (így különösen a 27.P.93.921/2008/10/A/3, 10/A/4, 12/A/2, alatti okiratok) csak az alperesek személyes előadásaként vehetők figyelembe, az alperesek pedig nem indítványozták, hogy az okiratokat készítő bármely személyt a bíróság hallgassa meg tanúként.
A bíróság által ténylegesen kihallgatott két tanú, Balázs Norbert (7. sz. jegyzőkönyv), valamint dr. Mittó Gábor (10. sz. jegyzőkönyv) vallomása az okiratokkal együtt sem bizonyult a bíróság számára elégségesnek az alpereseket terhelő bizonyítási kötelezettség teljesítéséhez.

dr. Mittó Gábor tanú nem tudott egyértelműen nyilatkozni arról, hogy 2007. évben volt-e olyan lekérdezés, olyan modul vagy más informatikai lehetőség, amely alapján a kirendelt védők nevét akár kötegelve, akár egyenként le lehetett volna válogatni. A tanú szintén nem tudott részletesebb információkkal szolgálni abban a tekintetben sem, hogy a XIX. kerületi Rendőr-kapitányság vonatkozásában az adatkérés teljesítése manuális módszerrel milyen körben lett volna megvalósítható illetve milyen munkateherrel járt volna. A tanú elmondása szerint csak a bűnügyi osztályvezetővel konzultált, aki szintén nem szolgált részletesebb, mennyiségi mutatókkal ebben a tekintetben, azt a tanú nem is igényelte.

Dr. Balázs Norbert tanú mint a XI. kerületi Rendőr-kapitányság kapitányságvezetője (2007-ben a XVI. kerületi Rendőr-kapitányság kapitányságvezetője) részletesebb információval tudott szolgálni a vezetése alatt állott kapitányság belső ügyviteléről, azonban más alátámasztás, bizonyíték nélkül önmagában e tanú vallomását a bíróság nem tudta elfogadni. A tanú nyilatkozott arról, hogy a perbeli időszakban az ügyek 10-15%-át leszámítva a robotzsaru rendszer erre szolgáló sablonján keresztül történt meg a védő kirendelése, így az ügyeket egyenként megnyitva a robotzsaru rendszerben a védőkirendelő sablon megtekintésével megállapítható a kirendelt védő személye.
A tanú „becslése szerint" 3-8-10 percbe kerülhet egy-egy ügy esetében a kirendelt védő személyének megtalálása a robotzsaru rendszerben.
A tanú az adatkérés teljesíthetetlenségét „bűnügyi vezetőktől, illetve az informatikusoktól" tudta meg, ezért utasította el az adatkérést.
Saját számítása szerint az adatok manuális összegyűjtésére a XVI. kerületi Rendőr-kapitányság vonatkozásában egy embernek 40-60 munkaórájára lenne szükség, arról a tanú nem nyilatkozott, hogy e számítása min alapul.
Az adatok akár manuális, akár a robotzsaru rendszeren keresztüli informatikai úton való kinyerésével kapcsolatban a tanú csak saját becslésére hagyatkozott, azt nem jelölte meg, hogy ezek a becslések milyen alapon születtek meg.
A robotzsaru rendszerrel kapcsolatban megjelölt 3-8-10 perces adat a bíróság számára értelmezhetetlen volt, tekintettel arra, hogy a két szélső érték között több mint háromszoros eltérés van.

A bíróság a tanúk vallomásában megnyilvánuló bizonytalanság mellett nem tudott eltekinteni attól a ténytől sem, hogy a két tanú egyben az egyik alperes (X. rendű, illetve XX. rendű) képviselője, ezt a tényt a Polgári perrendtartásról szóló **1952. évi III. tv. (Pp.) 206.§-ának (1)** bekezdése alapján a bíróságnak figyelembe kellett venni, annak ellenére, hogy a tanúk szakértelmét egyébként nyilvánvalóan nem vitatja.

Emellett azt is figyelembe kellett venni a bíróságnak, hogy mindkét tanú megtagadta a felperesi adatközlés teljesítését annak megérkezésének idején.

Az alperes kizárólag a fenti két tanút, azaz két igazgatási vezetőt indítványozta kihallgatni, az ő vallomásuk azonban egyéb bizonyítékok – például a robotzsaru rendszerét részleteiben ismerő informatikus(ok), vagy a felperesi megkeresést teljesítő kapitányságok vezetőinek, más munkatársainak kihallgatása – nélkül elégtelen arra, hogy a bíróság azok alapján az alpereseket terhelő munkateher aránytalan voltát megállapíthassa, ezt a tényt valóságnak elfogadja.

E tény bizonyítatlansága viszont az alperest terheli, mindezekre tekintettel a bíróság a keresetnek helyt adott.

A bíróság a **Pp. 78.§-ának (1)** bekezdése alapján ezért a pervesztes alpereseket kötelezte a pernyertes felperes oldalán felmerülő perköltség megfizetésére.
E perköltség a felperest képviselő ügyvéd munkadíjából áll, amelyet a bíróság a **32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§-ának (3)** bekezdése, valamint **4/A. §-a** alapján, figyelemmel a Fővárosi Bíróság 47.Pf. 633.131/2009/4. sz. végzésében foglalt 6.000,- Ft-os perköltségre is, 50.000,- Ft-ban állapított meg.

A felperes személyes illetékmentessége folytán le nem rótt 15.000,- Ft-os illetéket az alperesek szintén fennálló személyes illetékmentessége folytán az állam viseli.

A jelen ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a **Pp. 233.§-ának (1)** bekezdése biztosítja.

A fellebbezési tájékoztatás a **Pp. 256/A-E. §-ain** alapul.

Budapest, 2010. január 19.

Dr. Kerepesy Krisztián s. k.
bíró

Kazettára diktálva: 2010. 01.19.

Írásba foglalva: 2010. 01. 27.

Hangfelvételről leírva: 2010. 01.25.
Básti Mónika
tisztviselő

Kiadmány hitléül: